

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

Cap. 1. De peccato originali. Variæ Scripturarum corruptelæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

CORNELII IANSENII
 EPISCOPI IPRENSIS
 DE HÆRESI PELAGIANA
 LIBER TERTIVS.

Quo continentur dogmata Pelagianorum ad
 statum naturæ lapsæ spectantia.

De peccato originali. Variæ Scripturarum corruptelæ.

CAPVT PRIMVM.

Nunc quid de hominis lapsi sive ex Adam propagati statu Pelagiani sentierint, deinceps considerandum est, & quidem primum hominem mandatum Dei transgrediendo peccasse, nulla inter ipsos fuit dubitatio, vel à Catholica veritate dissensio: de peccati illius effectu, propagatione, & pœnis maxima, de quibus ordine suo disseremus.

Itaque dogma Pelagianorum veluti cæterorum omnium basis erat, quod peccatum Adami ipsum solum læserit & non genus humanum; cui erat constaneum, Quod infantes nuper nati in isto statu sint in quo Adam fuit ante prævaricationem. Quæ quidem tanta docuerunt ab initio usque ad finem præsumptione & pervicacia ut Pelagius diceret eos insanire, qui de Adam per traducem afferunt ad nos venire peccatum. Nam quamvis apud Palestinos Episcopos accusatus eos anathematizasset qui ita sentirent, versuta tamen expositione totum retinens quod abiecit videbatur, discipulis suis dixit, ideo se illa quæ Celestius nunquam neque Carthagine neque Romæ ne: ipsius damnationis metu damnare voluit, sibi objecta damnaſſe, quia & ipse diceret

Aug. lib. de pecc. orig. c. 15. lib. 1. cont. Iul. c. 5. Ibid. c. 7. Lib. 2. oper. imperf. cont. Iul. f. 427.
 etiam humano generi primum illud obſuisse peccatum, non propagine sed exemplo: hoc est, non propagatione sed imitatione. Imitatio enim ista erat novitium Pelagian erroris machinamentum, quam, inquit Augustinus in magnis angustiis constituti & persequente vos veritate, coarctati invenisse vos putatis, qua exire possētis, à scripturarum videlicet maximeque Apostoli autoritate qua premebantur. Cum enim antiquo illo peccato sicut nihil est ad predicandum notius ita nihil sit ad intelligendum secretius. Parum etiam constituebat Augustinus in naturali ratione præsidij, sed scripturis inhærens apertissimis, hoc saltem agebat apud eos qui scripturas quoquo modo venerabantur, ut si mens nondum esset idonea quæ posset illud vel demonstratum cernere vel abstrusum investigare saltem sine ulla hæſitatione crederetur.

Aug. lib. de morib. Eccl. c. 22.

A Contra vero Pelagiani totum argumentorum suorum robur in obscurata tenebris originalibus corruptaque ratione collocantes, scripturas omnes sibi adversantes, quamvis divinâ luce clarissimas in nescio quos novos sensus pravosque convertebant: easque ut Iulianus venditabat ex certissima rationis regula explanabant. Nam imprimis per illud Iob Nemo mundus à sordibus &c. Pelagius probare conabatur sordes pannorum significari in infantibus non vitia peccatorum. Expositio non minus ridicula quam illa extorta translatio quæ locum Apostoli hæc tæxva obſer opyis, eramus natura filij iræ, novo more, sed impudentissimo ore interpretati sunt, eramus prorsus filij iræ, ne humana natiuitas iræ Dei ab ortu suo obnoxia crederetur. Prorsus autem iræ filios dici volebant propter contractam jam inde à teneris annis peccandi consuetudinem.

Lib. 1. c. 2. contra Iul. per. imperf. passim.

Hieron. lib. versus Pelag.

Ephes. 2.

Aug. lib. 2. cont. Iul.

oper. imperf. f. 452.

Apud Hier. in Comment.

2. c. ad Epist. & Aug. lib. 6. cont. Iul. c. 2.

Pelag. in c. 2. ad Epist.

Cap. 5. prop. tercia sicus.

per unum hominem peccatum intravit

&c.

Lib. 2. contra Iul. per. imit.

per. f. 447.

Cont. Iul. lib. 2. c. 2. citato f. 451.

Rom. 6. ma. us fore malum insanæ qua Apostolus tenebatur, si sol. 448.

deyot. onem in rebus naturalibus cavendû exigeret.

Hoc jactò fundamento totum Apostoli sensum pervertebant. Nam, aiebant, ob hoc mentionem facit unius hominis, non à quo peccatum separatur, constat enim, inquit, prius mulierem Evam deliquisse, sed qui per privilegium sexus magisterium occupasset delicti. Per hunc ergo intravit peccatum, imitatio non generando.

Pelag. in Comment. & Iul. lib. 2. c. 5. oper. imperf. f. 384.

Generatio

B Sed præ cæteris scripturis operosam illam Apostoli ad Romanos disputationem verbebantur; cuius nexibus ut quoquo modo elaberentur, omnia pœne verba ejus tam recta & tanta luce fulgentia tenebrosis ac tortuosis interpretationibus obscurare ac depravare nitentur. Quo ut commodiorem sternerent viam luce clarius esse clamabant, illo loco Apostolum de peccato voluntatis humanæ quæ in unoquoque peccante est, locutum fuisse, non de illo peccato quod ante voluntatis tempora, ante obedientium studium, ante scientiæ & conscientie aetatem ipsi supervolasse sem. nibus à Manichæis hoc est Catholicis fingetur. Cum enim ibidem exhortetur Apostolus: Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore ad obediendum &c. inferebant omni malo devot. onem in rebus naturalibus cavendû exigeret. Hoc jactò fundamento totum Apostoli sensum pervertebant. Nam, aiebant, ob hoc mentionem facit unius hominis, non à quo peccatum separatur, constat enim, inquit, prius mulierem Evam deliquisse, sed qui per privilegium sexus magisterium occupasset delicti. Per hunc ergo intravit peccatum, imitatio non generando.

Generatio

Lib. 2. operu imperf. cont. Generatio enim non per unum sed per duos efficitur, imitationi vero vel unus sufficit. *Iul. f. 263.* Et per peccatum mors non corporis qua naturalis est, sed sine dubio qua peccatoribus, id est, aeterna promittitur. Quae transiit forma vel exemplo sive imitatione non generatione. Subdidit enim in quo omnes peccaverunt, hoc est, quia omnes peccaverunt secundum illud Davidicum: *In quo et regis Adolescentior viam suam,* cunctas autem pro multis ponit quia paulo post multi vocantur, tamen in omnes mortem transire dicit quia in multitudine peccat. *non enim exceptio ut patet iusti, sicut ibi: Non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.* Quia ergo multi peccaverunt unum hominem Adamum imitando, ideo etiam in illos mors animae transiit. Nam si generationem peccato aut infectionem aut obnoxiam voluisset ostendere, non dixisset per unum hominem in trale peccatum sed per duos, quibus constat generatio. *Uf que ad legem enim Moysis peccatum erat in mand,* non in prevaricatione, quia contra legem naturae non peccavit peccando homines, peccati, non prevaricationis erant rei. *Ufque ad legem autem peccatum regnasse dicens, ostendit regnum peccati lege lata cecidisse, unde cum peccatum non potuerit manere post legem actionis illud non nativitate esse convincit. Sed regnavit mors &c. aeterna, quam Adae si peccasset, se assumpturum Deus sponderat igitur illa mors peccato debita, poenalis, non naturalis regnavit non solum post legem sed etiam ante legem: Ab Adam usque ad Moysin; etiam in eos qui non peccaverunt in similitudinem prevaricationis Adae, quia videlicet nullam legem sibi datam prevaricando transgressi sunt sicut Adam Dei mandatum, sed sola naturali lege redarguente & convincente deliquerunt. Quae est forma futuri, id est, Christi: verum forma a contrario, ut sicut ille peccati ita & hic iustitiae forma, hoc est, exemplum imitantibus propositum esse credatur. Sed sicut incarnatio Christi iustitiae fuit forma non prima sed maxima; quia & antequam caro fieret, in multis sanctis fulgere virtutes, ita etiam Adam dicitur forma peccati non prima sed maxima. Sed non sicut delictum ita & donum, ne in forma aequalitas putaretur. Si enim unius delicto multi*

Lib. 2. operu imperf. f. 394. *Pelag. in Comment.* *Et Iul. loco cit. f. 398.* *Iul. ibid. fol. 407. & 438.*

Iul. ibid.

Pelag. ibid. & Iul. fol. 399. & 400.

Iul. lib. 2. operu imperf. fol. 401. & 402. *Et Pelag. in Comment.*

Pelag. in Comment.

A mortui sunt multo magis gratia in plures abundavit. Superari dicit malum delicti et pia gratiae, & *Iul. f. 413. & 418.* eorum qui salvantur numerum, illis quos prevaricatione sicut Adam perisse aliter qui soli Iudaei sunt, antepont. Per quod ostenditur, nec mortem illam communem & naturalem intelligi qua non multos tantum, sed omnes etiam iustos caput: nec Apostolum de peccato naturali loqui. Si enim illo peccato omnes mortui, & inde in extrema aetate mundi, aliqui per Christum liberati putantur, quae veritas est, aut quae auctoritas eius magistri qui contra tam clarum testimonium totius mundi, dicit in plures iustitiam abundasse quam culpam? *Si enim ob unius delictum mors regnavit per unum, Adam, qui fuit exemplum peccati, & in eorum similitudinem prevaricantur sub lege peccantes, multo magis qui abundantiam gratiae accipiunt quae gratia virtutem Christi in tantibus prodest, in vita regnabit, vita in qua regnabit Sancti, aeterna monstratur, ergo & mors quae iniquitatem voluntariam sequitur, aeterna credatur. Itaque sicut per unius delictum in omnes homines &c. sic &c. sicut enim per unius inobedientiam peccatores constituti sunt multi, ita & iusti constituentur multi. Omnis hic est solita perplexitas: impudenter de universalitate calumnia concitatur, ineptissime in serpo nodus quaeritur. Pronuntiat Apostolus non omnes esse sed multos qui per inobedientiam primi hominis peccata didicissent: & multos esse non omnes qui per alterius obedientiam iustitiam essent adepti. Nihil hic de exortu humanitatis agitur, mores in diversis studiis publicantur, inobedientia & obedientia studiorum operam non generationis ostendunt. Ac per hoc destruit opinionem peccati naturalis & docet alias esse causas sulstantie, alias voluntatis. Atque istis quidem perverissimarum interpretationum iudificationibus veluti scuto contra praecipuas Scripturas quibus eos Ecclesia suffocabat uterantur quibus velut tecti confidentissime asserbant nemini esse credendum tam stultum, tam insanam tam impiam sententiam Apostoli volumine contineri, ut assereret amorem & necessitatem criminum substantiae suae causae, id est, ipsius adhaeserunt.*

Pelag. in Comment.

Iul. lib. 2. operu imperf. fol. 417.

Iul. ibid. fol. 423. & 426.

Iul. lib. 2. opul. Aug. contra Iul. operu imperf. fol. 349.

Rationes quibus peccatum Originale oppugnant.

CAPITULUM SECVNDVM

AD expugnandam vero Catholicam de peccato originali fidem mirum, quot humanis ratiunculis, velut parviculibus pugionibus armati profilerint: ex quibus potiores ut accuratius res tota percipiatur, ad duo capita revocari possunt. Aliae namque quaedam speciem praeferebant ostensiva probationis, aliae ad absurditatis impietatisque praerupta ducebant.

Et prima quidem capitalis ratio, qua poenitentis rem confici non dubitabant, ex peccati definitione petebatur. Nullum enim peccatum esse vel esse posse statuebant nisi esset voluntas adipsendum vel retinendi, id quod iustitia vetat & nude liberum est abstinere. Voluntas autem cum sit motus animi liber, eius est qui iam per artem iudicio rationis uti potest: qui sicut habuit voluntatem malam ita potuit non habere, qui autem nascuntur, ulum rationis non

Ita definit Iul. ex Aug. lib. 1. operu imperf. f. 37. & 38. Iul. fol. 43.

